

Μεγάλη Εβδομάδα

Ονομάζεται, Μεγάλη , όχι διότι έχει περισσότερες μέρες ή ώρες , αλλά διότι μεγάλα είναι τα γεγονότα που γιορτάζουμε και διότι απερίγραπτες υπήρξαν οι ωφέλειες τις οποίες λάβαμε αυτήν την εβδομάδα: καταργήθηκε ο θάνατος και η εξουσία του Διαβόλου ,εξαφανίστηκε η κατάρα και έγινε η συμφιλίωση του Θεού με τους ανθρώπους.

Παιδιά αφού διαβάσετε τα φυλλάδια, να λύσετε το αντίστοιχο φύλλο εργασίας.

Κυριακή των Βαΐων(βράδυ)

Αυτή τη μέρα κυριαρχούν δύο γεγονότα:

A. Η ζωή του πάγκαλου Ιωσήφ(υιού του Ιακώβ και δισέγγονου του Αβραάμ), ο οποίος είναι τύπος του Χριστού. Και οι δύο φθονήθηκαν ,πωλήθηκαν, καταβιβάστηκαν σε λάκκο – τάφο, βασανίστηκαν, δοξάστηκαν (ως πρωθυπουργός του Φαραώ – ως Αναστάς Κύριος) και έθρεψαν το λαό (με το φυλαγμένο σιτάρι – με τον άρτο της ζωής, το Πανάγιο Σώμα του).

B. Η άκαρπη συκιά την οποία καταράστηκε ο Κύριος , για να δείξει το τέλος της άκαρπης εβραϊκής Συναγωγής , αλλά και τη μοίρα όλων αυτών που δεν παρουσιάζουν πνευματικούς καρπούς.

Το πρώτο τροπάριο που ψάλλεται τη μέρα αυτή και επαναλαμβάνεται τις δύο επόμενες μέρες είναι το κατανυκτικότερο « Ιδού ο Νυμφίος έρχεται εν τω μέσω της νυκτός.....», εμπνευσμένο από την παραβολή των δέκα παρθένων, γι αυτό οι Ακολουθίες της Μ. Δευτέρας, Μ. Τρίτης και Μ. Τετάρτης λέγονται « Ακολουθίες του Νυμφίου»

Μεγάλη Δευτέρα

Τη Μεγάλη Δευτέρα θυμόμαστε δύο παραβολές:

A. Των δέκα παρθένων

B. Των ταλάντων

Η πρώτη ζητά να είμαστε ως πιστοί συνεχώς έτοιμοι έχοντας αναμμένες τις λαμπάδες της πίστης και της φιλανθρωπίας. Η δεύτερη μας θέλει εργατικούς , για να αυξήσουμε τα πνευματικά μας χαρίσματα.

Τα πιο πάνω μας θυμίζει η Εκκλησία μας με τους ύμνους της ημέρας, διότι ο Χριστός θα έλθει αιφνίδια είτε ειδικά , τη στιγμή του θανάτου μας , είτε γενικά στη Δευτέρα Παρουσία του. Και θα μας ζητήσει να Του παρουσιάσουμε την πρόδοό μας , έστω και μικρή (στην παραβολή των Ταλάντων καταδίκασε τον τρίτο δούλο , διότι δεν παρουσίασε αύξηση του ενός ταλάντου – παρ' ότι σύμφωνα με τους Πατέρες , αυτός κατά τα άλλα ήταν τηρητής του νόμου).

Δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε τις πέντε μωρές παρθένες , οι οποίες έχασαν τον Παράδεισο παρά τη «θρησκευτικότητα» τους....Αυτό σημαίνει ότι η απλή εκτέλεση των καθηκόντων μας χωρίς βαθύτερη βίωση της πίστεώς μας ή η «ενεργοποίηση» της θρησκευτικότητας μας ορισμένες μόνο ώρες του 24ώρου , ενδεχομένως να μη θεωρηθούν αρκετά , για να προσελκύουν το έλεος του Κυρίου και τη Χάρη του.

Μεγάλη Τρίτη

Η Μ. Τρίτη είναι αφιερωμένη σε τρία γεγονότα:

A. στην αμαρτωλή γυναίκα , που κατάλαβε ότι ο Ιησούς ήταν ο Θεός και μετανιωμένη για τα λάθη της άλειψε τα πόδια Του με πολύτιμο μύρο, ενώ τα έβρεχε με τα δάκρυά της.

B. της συγκλήσεως του Συνεδρίου των Ιουδαίων για καταδίκη του Χριστού και

Γ. της αναχωρήσεως του Ιούδα προς τους Αρχιερείς με τους οποίους συμφώνησε την προδοσία, (γι 'αυτήν καθιερώθηκε από τους Αποστολικούς χρόνους η νηστεία της Τετάρτης).

Στο τέλος της ακολουθίας ψάλλεται και το περίφημο «Τροπάριο της Κασσιανής».

Μεγάλη Τετάρτη

Τη Μ. Τετάρτη θυμόμαστε:

Α. Τον ιερό Νιπτήρα, το πλύσιμο δηλ. των ποδιών των μαθητών από το Διδάσκαλό τους ,

Β. Το Μυστικό Δείπνο

Γ. Την προσευχή του Κυρίου στον Πατέρα Του

Δ. Την προδοσία του Ιούδα

Το βράδυ αυτό τελείται ο Μυστικός Δείπνος , από τον οποίο φεύγει ο Ιούδας για την προδοσία , και ο Χριστός νίπτει τα πόδια των Μαθητών Του. Ακολούθως μεταβαίνουν στην κοιλάδα των Κέδρων , όπου μετά, την Αρχιερατική Προσευχή καταφθάνει ο Ιούδας με τη συνοδεία του και με φίλημα Τον προδίδει. Κατόπιν ο Ιησούς φέρεται στους Αρχιερείς Άννα και Καϊάφα, οι Μαθητές σκορπίζονται , εκτός του Ιωάννη και του Πέτρου, ο οποίος όμως Τον αρνείται τρεις φορές. Στο συνέδριο καταδικάζεται, επειδή ομολογεί ότι είναι ο Χριστός και στη συνέχεια εμπαίζεται ποικιλοτρόπως.

Μεγάλη Πέμπτη

Τη μέρα αυτή θυμόμαστε :

Α. Τα Πάθη του Κυρίου μας ,δηλ. τα ραπίσματα , τις ύβρεις , τους εμπτυσμούς κ.λ.π και κυρίως τη Σταύρωση και το φρικτό θάνατό Του.

Β. Την ομολογία του Ληστή που έκανε στο σταυρό , ότι ο Κύριος είναι ο ουράνιος Βασιλεύς και την παράκληση του να τον θυμηθεί στη Βασιλεία Του.

Είναι η ημέρα της άκρας ταπεινώσεως και της υπέρτατης θυσίας , διότι ο Χριστός ανακρίνεται ως κακούργος όλη τη νύκτα μεταξύ Πέμπτης και Παρασκευής , καταδικάζεται ο Αθώος και κατά της έκτη ώρα (δηλ.12^η μεσημβρινή), ανάμεσα σε δύο ληστές σταυρώνεται. Την ένατη ώρα (3 το μεσημέρι) , αφού φώναξε το «Τετέλεσται» εκπνέει « ο Αμνός του Θεού, ο αίρων την αμαρτία του κόσμου». Ακολουθεί η αποκαθήλωση και η ταφή πριν την δύση του ηλίου «εν καινώ μνημείω».

Διαβάζονται τα δώδεκα ευαγγέλια. Μεταξύ πέμπτου και έκτου Ευαγγελίου , λιτανεύεται εντός του Ναού ο Σταυρωμένος και τοποθετείται στο μέσο για προσκύνηση.

Μεγάλη Παρασκευή πρωί

Το πρωί της Παρασκευής διαβάζονται οι « Μεγάλες Ώρες»(λέγονται μεγάλες λόγω διάρκειας και διότι αναφέρονται σε μεγάλα γεγονότα).Αμέσως μετά τις Ώρες ακολουθεί ο Μεγάλος Εσπερινός στον οποίο διαβάζεται το Ευαγγέλιο , κατά την διάρκεια του οποίου γίνεται η **Αποκαθήλωση του Εσταυρωμένου**. Μετά από λίγο τοποθετείται πάνω στο ιερό κουβούκλιο ένα ύφασμα , πάνω στο οποίο είναι ζωγραφισμένος ή κεντημένος ο Κύριος ως νεκρός (αυτό το ύφασμα λέγεται «Επιτάφιος»). Οι ιερείς αυτή τη μέρα δε λειτουργούν τη θυσία , τη θεία λειτουργία, διότι έχει τελεστεί από τον Μέγα Αρχιερέα επάνω στο σταυρό με τη Σταύρωση του. Και η Εκκλησία αναβιώνει τη θυσία του Κυρίου και είναι σα να ζει όλη την ημέρα της Μεγ. Παρασκευής τη Λειτουργία αυτή.

Μεγάλη Παρασκευή βράδυ

Στη βραδινή ακολουθία ψάλλονται σε τρεις στάσεις τα λεγόμενα «εγκώμια»-μικρά και πολύ αγαπητά τροπάρια αγνώστου ποιητή. Μετά την δοξολογία γίνεται έξοδος και περιφορά του « Επιταφίου» με το ιερό Κουβούκλιο.

Μεγάλο Σάββατο πρωί

Το Μ. Σάββατο θυμόμαστε την ταφή του Κυρίου και την κάθοδό του στον Άδη, όπου κήρυξε σ' όλους τους νεκρούς. Σώθηκαν όσοι πίστεψαν σ' Αυτόν. Ανάμεσα τους ο Αδάμ και η Εύα.¹

¹ Η τριήμερη ταφή του Κυρίου εξηγείται ως εξής: Πρώτη μέρα, η Παρασκευή από 3 μ. μ. μέχρι τη δύση του ηλίου. Δεύτερη μέρα, το Σάββατο, ολόκληρο 24ωρο. Τρίτη μέρα, από τη δύση του ηλίου του Σαββάτου μέχρι περίπου τα μεσάνυκτα της Κυριακής.

Κυριακή του Πάσχα

Το Μ. Σάββατο είναι η τελευταία μέρα του Τριωδίου και η μέρα του Αγίου Πάσχα, η « κλητή αυτή και αγία ημέρα, η μία των Σαββάτων, η βασιλίσ και κυρία», είναι « εορτών εορτή και πανήγυρις πανηγύρεων».

Η ακολουθία της Κυριακής του Πάσχα (Όρθρος και Θ. Λειτουργία), τελείται τα μεσάνυκτα, μετά το ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ, όταν επανέλθουν στο Ναό Κλήρος και Λαός. Είναι η ωραιότερη Ακολουθία του χρόνου και την απολαμβάνουν όσοι συνηθίζουν να παραμένουν στους Ι. Ναούς μετά το «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ». Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας διαβάζεται και ο θαυμάσιος Κατηχητικός λόγος του Αγίου Ιωάννου του Χρυσόστομου, που είναι προετοιμασία για τη Θ.Κοινωνία. Γι' αυτό πολλοί Ιερείς τον διαβάζουν ακριβώς πριν τη Θεία Μετάληψη των πιστών, πριν από το « Μετά φόβου ...»(Η «Τράπεζα», για την οποία μιλά ο Άγιος Ιωάννης στο λόγο του αυτόν, δεν είναι του σπιτιού μας, αλλά η αγία Τράπεζα, το Ιερό Θυσιαστήριο. Ο «Μόσχος», είναι ο Κύριος μας, που θυσιάστηκε για μας. Οι «μη νηστεύσαντες», είναι όσοι δεν μπόρεσαν να νηστεύουν π. χ. οι ασθενείς και όχι όσοι δε θέλησαν να νηστεύουν).

Εσπερινός του Πάσχα

Το πρωί της Κυριακής του Πάσχα τελείται «Ο εσπερινός της Αγάπης». Στην Ακολουθία αυτή διαβάζεται το Ευαγγέλιο σε διάφορες γλώσσες. Έτσι υπερτονίζεται ο κοσμοϊστορικός και παγκόσμιος χαρακτήρας του γεγονότος της Αναστάσεως του Κυρίου μας.

Δίηγηση για το θαύμα που έγινε στο σπήλαιο του Κιέβου κάποιο Πάσχα

Το 1463 αρχιμανδρίτης της μονής των σπηλαίων ήταν ο μακάριος Νικόλαος. Ανήμερα του Πάσχα εκείνης της χρονιάς, την ημέρα που όλοι οι χριστιανοί γιόρταζαν «θανάτου την νέκρωσιν» και «άδου την καθαίρεσιν», ένας από τους πατέρες της μονής, ο ευλαβής και ενάρετος ιερονόμαχος Διονύσιος Στέπα, μπήκε στο σπήλαιο του Οσίου Αντωνίου για να θυμιάσει τα σεπτά σκηνώματα των κεκοιμημένων Αγίων. Τον ακολουθούσαν και μερικοί άλλοι αδελφοί με αναμμένες λαμπάδες. Σαν έφτασε στον τόπο όπου παλαιά ήταν η τράπεζα των σπηλαίων μαναχών, ο μακάριος Διονύσιος θυμιάσε τα άγια λείψανα και φώναξε ευφρόσυνα: Άγιοι πατέρες και αδελφοί αυτή η κλητή και αγία ημέρα....., πανήγυρις εστι πανηγύρεων !Χριστός ανέστη!!

Την ίδια στιγμή-ω του θαύματος! Όλα τα άφθορα οσιακά σκηνώματα ανασήκωσαν ελαφρά τα κεφάλια και αποκρίθηκαν με μίαν απόκοσμη, βροντερή φωνή:

-Αληθώς ανέστη! Με φρίκη ο θεοφιλής Διονύσιος και οι συνοδοί του έτρεξαν και γνωστοποίησαν το θαυμαστό γεγονός στον ηγούμενο Νικόλαο και τους υπόλοιπους πατέρες, για να δοξάσουν τον αναστάντα Κύριο και τους αγιασμένους δούλους Του.